

Ředitel Centra kardiovaskulární a transplantační chirurgie v Brně Petr Němec:

„Za 25 let jsme provedli přes 27 000 srdečních operací.“

Brněnské Centrum kardiovaskulární a transplantační chirurgie slaví letos 25 let své existence. V roce 1991 bylo jediným specializovaným pracovištěm svého druhu na Moravě. Sjížděli se sem pacienti nejen z celé Moravy, ale i z přilehlé části Čech a Slovenska. „Přes toto velké spádo-

vé území byly ale počty operací nízké a pohybovaly se mezi pěti a šesti sty operací, pacienti na vyšetření a operace čekali i několik měsíců a někteří se své operace vůbec nedočkali,“ vzpomíná současný ředitel centra Petr Němec, „ale od té doby se situace zásadně změnila.“

„Zpočátku byla asi třetina operací pro vrozenou srdeční vadu u dětí, třetina pro ischemickou chorobu srdeční a třetina kvůli vadám chlopní. Ty se nejčastěji nahrazovaly mechanickou kovovou chlopní protézou, která měla zejména pro starší pacienty řadu nevýhod,“ vysvětluje ředitel, „kombinované výkony, například operace chlopně a ischemické choroby tvořily jen asi patnáct procent zákroků.“

V průběhu 90. let došlo k velkému rozmachu kardiologie, ale její léčebné možnosti jak v oblasti chlopněných vad tak ischemické choroby srdeční byly značně omezené. Znamenalo to velký tlak na zvýšení počtu srdečních operací, jejichž počet tak raketově narůstal a začalo se měnit i spektrum zákroků. Zvýšení počtu operací se pozitivně odrazilo na prudkém rozvoji kardiochirurgie. Nově se rozvíjející,

atraktivní obor přilákal řadu mladých, pokrokových chirurgů. Změnila se řada věcí.

„Dříve trvalo pět až šest let než kardiochirurg získal dostatek zkušeností a vědomostí, aby mohl samostatně operovat, dnes se tato doba zkrátila na méně než polovinu. Zkrátila se i délka srdeční operace, která nyní trvá tři až čtyři hodiny a ne pět až šest, jak tomu bylo dříve. Na tomto místě musím vzpomenout excelentního chirurga, zakladatele centra prof. MUDr. Jan Černého, CSc., který vedl pracoviště přes dvacet let a který měl na této změně velkou zásluhu,“ doplňuje Petr Němec. V současnosti se v CKTCH provede kolem 1100 srdečních operací ročně, převládají operace pro ischemickou chorobu srdeční a chlopněné vady, zejména zúžení aortální chlopně a nedomykavost mitrální chlopně. Kombinované operační zákroky tvoří dnes více než polovinu operací.

„Protože se do praxe zavádějí stále nové postupy, je zejména u pacientů s chlopněnými vadami k dispozici řada řešení, které se snažíme pacientovi ušít na míru. Pokud to lze,

je snahou díky dokonalému přístrojovému vybavení operovat např. dvojčípou a trojčípou chlopní z malého řezu na hrudníku, kdy všechny struktury vidí operátor naprosto přesně prostřednictvím kvalitní zobrazovací techniky na televizní obrazovce. Miniinvazivní přístup se používá i při operacích na aortální chlopní. Přesto, že se změnil charakter pacientů, kteří přicházejí na operaci starší, mají více přidružených onemocnění zejména

vysoký krevní tlak, cukrovku, vysoký cholesterol a poruchu funkce plic a jsou obéznější, výsledky operací se stále zlepšují,“ upřesňuje spektrum operovaných primář Jiří Ondrášek.

„Když se dnes po 25 letech ohlednu zpět a vidím, co se nám podařilo vybudovat, mám z toho dobrý pocit. Stálo to mnoho úsilí, ale naše výsledky jsou na poli kardiochirurgie plně srovnatelné s předními evropskými pracovišti. Vychovává se tu nová generace perspektivních lékařů více specializací i nelékařských zdravotnických pracovníků. Přitom dbáme jak na odbornou úroveň, tak na lidský přístup k pacientům. Patříme dnes k nejmoderněji vybaveným kardiocentřům v České republice. Jsem přesvědčen, že právě historie ukázala, že vytvoření samostatného Centra kardiovaskulární a transplantační chirurgie v roce 1991 byl krok správným směrem, který vede k trvalému rozvoji kardiologie, kardiochirurgie a transplantační chirurgie,“ uzavírá ředitel centra Petr Němec.

